

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Havonta 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

A pap szellemi részét illető minden köz-
lemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÓNYA.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Negy hasáboz peti sorát 5 kr. Nagyobb
terjedelmű s többszöri hirdetések alkü
szerint jutányos áron vételeznek fel. Bélyeg-
díj minden külön beutaltatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonság sora 30 kr.
Nyilvántári közlemények minden peti sora
30 krajczár.

Hirdetések felvételének a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

A nemzeti nevelésről.

Irta és a tanáregyesület idei közgyűlésén felolvasta:
Dr. Öreg János.

II.

Annyi tény, hogy az idegen nemzetisé-
geknek szép szerével való megnyerésére ed-
digelé nem sokat tettünk. De régi alkotmá-
nyunk szerint erre nem is volt szükség. Míg a
nemesség képezte egyedül a nemzetet: mindazt
megnyertük a nemzet számára, a kit az ide-
gen nemzetiségekből magyar nemessé tettünk.

A ki kiváltságainkban, szabadalminkban
osztott, a nemzeti eszmének is híve volt. Midőn
a nemzet testének minden állampolgárt
tagjává tettünk s a közszabadságot mindenkire
egyaránt kiterjesztettük, hasonló eredményt
vártunk. S hogy ez nem következett be: an-
nak az oka, mert a műveltségben hátra
maradt nemzetiségeket néhány önző czélok
után törekvő bujtogató tévútra vezetheti s tud-
atlanságukat irántunk támasztott ellenszenv
szítására kizsákmányolhatja.

E báránybőrbe öltözött farkasok ellen
jóllehet az állam is felléphetne s törekvésüket
a hatalom szavával megsemmisíthetné, de en-
nél sokkal célravezetőbb, ha nem hatalommal,
hanem a meggyőzés, a rábeszélés erejével lé-
pünk föl ellenük. Ha ők a nemzetiségek tudat-
lanságát használták fel a végből, hogy azokat
ellenünk bujtogassák, verjük meg őket hasonló
fegyverekkel, műveljük a nemzetiségeket, hogy
az igazat a hamistól, a jót a rossztól megtud-
ják különböztetni, hogy megismerjék, ki az
igazi barátjuk: az-e, a ki őket önző czélok-
ból az államot fenntartó nemzetiséggel ellenséges
érzületre tüzel, vagy pedig az, a ki őket min-
den jogában, szellemi és anyagi javaiban rész-
vételre kívánja. E cél elérését tüzték ki a
hazánkban mindinkább terjedő közművelődési
egyletek zászlójukra s reméljük, hogy törekvé-
seiknek előbb-utóbb meg is lesz kívánt sikere,
csak a magyar társadalom ez egyesületek tá-
mogatásában ne lankadjon s azok is kitaratás-
sal, buzgósággal törekedjenek céljuk felé!

Mint hogy az állam, a nemzet ereje attól
függ, hogy annak minden tagját szoros rokon-
szenv, egytelértés, összetartás fűzze egymáshoz:
ugyanazért nem helyesem azt a másodsorban
ajánlott eszközt, a mely abban áll, hogy nem-
zetünk erejének növelésére csakis saját, az ál-
lamot fenntartó nemzetiségünket fejlesszük, a
többiek rovására. Ha arról volna szó, hogy el-
nyomott rabszolgák felett uralkodjunk, ezt a
módot helyeselnénk, de a midőn egyenlő
szabad polgárokkal állunk szemben, az ilyen
megkülönböztetés csak rosszat eredményezne.
Az állam testében szintén olyan zavarokat
idéznék elő azon elemek, a melyek, mint át-
honosíthatatlan anyag léteznek benne, mint az
elő testben a milyen zavarok s betegségek for-
rásai azon idegen anyagok, a melyeket a szer-
vezet fel dolgozni s magával hasonlóvá tenni
nem bír.

Kövessük tehát nemzeti létünk biztosítá-
sára azt a politikát, a mit őseink ezer év óta
követték s a mivel nemzeti létünket annyi vész,
vihar daczára fenntartották s a mi nem állt
egyéből, mint a köztünk lakó nemzetiségek
jogos igényeinek kielégítéséből és a saját nem-
zeti hivatásunk teljesítéséből.

A multban velünk testvériesen együtt
tartó nemzetiségek ma is államiságunk mellett
fognak buzgólni, mihelyest megértik, hogy
állami törvényeink midőn egyfelől nemzetiségi
létüket nem veszélyeztetik, másfelől nagyobb
jólétet, függetlenséget biztosítanak nekik, mintha
bármily idegen ország rokonképességébe olvad-
nának bele. Ezt pedig csak úgy látják be, ha
nemzeti műveltségökkel együtt népek értelmi
fejlettsége is nagyobb fokra emelkedik az ed-
digéig. Nekünk tehát a velünk lakó nemzeti-
ségek művelődését nincs mit irigyeznünk.

Másfelől azonban azt sem szabad feled-

nünk, hogy államiságunknak legbiztosabb őre
az, ha nemzeti hivatásunkat teljesítjük, a mi
abból áll, hogy az országunkban lakó idegen
nemzetiségek közt a tudomány faklyavívői, a
szabad és emberies társadalmi fejlődés eszkö-
löi legyünk. A mai társadalmakat nem a bi-
gottság, nem az erőszak, hanem csupán a tudomá-
ny birja fenntartani. Addig él nemzetünk,
míg ősei honjában a tudományok faklyavívője
lesz, de a nélkül, hogy ezek kedvéért nemzeti
jellegét levetkeznék. Erre pedig nem okvetetlen
szükség, hogy saját tudományt, saját rendszert
találjunk ki, vagy alkossunk, hanem a már
kézen levő ismeretanyagot, általános igazságo-
kat által vehetjük a nálunk előbbre haladt
nyugoti nemzetektől, csak hogy ezeket saját
nemzeti szellemünkhez alkalmaztassuk. — Sőt
egyenesen magyar tudomány, például magyar
bölcsélet lehetetlen is volna, de magyar
bölcselet lehet. Magyar matematika képtelen-
ség, bár ezt is lehet a magyar elme sajátjái-
hoz alkalmaztatni. A külföldről átvett tudomá-
nyt csak ily magyaros, nemzeti szellem-
ben való átalakítás által lehet a nemzet nagy
tömegével megkedvelteni, mert különben mint
idegen szellem gondolkodás-módjának szüle-
ménye soha nálunk gyökeret nem ver s a
nemzet vérébe nem megy által.

S hogy a tudományoknak ilyen nemzeti
irányban való művelése nem lehetetlen, az
azonnal meggyőződünk róla, mi helyt nemzetünk
multját, főként pedig gazdag s több ízben a
külföldvel is versenyző irodalmát tanulmány-
ozni nem resteljük.

Valóban csakis a nemzetünk multjával
való ismeretlenség szüli sokakban a magunké-
nek kicsinylését s az idegen szellem termékein
való kapkodást. Ez áramlat ellen főként azzal
vethetünk gátat, ha a jelen nemzedéket az
ősöktől ránk maradt szellemi örökséggel meg-
ismertetjük s bennök azok iránt tiszteletet ger-
jesztünk. E célra a nemzeti szellemben beren-
dezett közép és felső iskolák működhetnek
leghatásosabban. Épen azért örömmel üdvöz-
löm a sokak által gáncsolt, de mindinkább
többek által pártolt egységes középiskola
eszméjét, mert a tervezetekből azt látom,
hogy szakítani akar az eddigi egyoldalú
általános emberies képzésmóddal s helyette az
életrevalóbb, a szükségesebb s nálunk nélkülöz-
hetetlennek is mondható nemzeti irányzat
felkarolására vállalkozik. És mivel a nemzet
vezérlétre hivatott férfiak épen a közép és
felsőbb iskolákban képződnek, ha ezekben a
nemzeti nyelv ápoltatik s a növendék a nem-
zet multjával, szellemi termékeivel megismer-
kedik, ha látja, hogy a tudomány nálunk is
mindig elég derék művelőre talált s e tekintet-
ben nincs miért magunkat szegyealnünk: mindjárt
nagyobb bizalommal lesz nemzetének
jövője iránt. Sőt ha velünk a nemzetiségek-
nek magasabbra törő fiatal emberei akként
megismerkednek, szintén levetik a szülei ház-
tól netalan magokkal hozott elfogultságukat s
a magyar nemzeti eszmének nemhogy ellensé-
givé, de valóságos apostolaivá válhatnak.

Egyebiránt minden attól függ, hogy a
leendő egységes középiskolában mi s minő
irányban tanítatik. A mi a nemzeti lét bizto-
sítékának ugyszólván záloga: annak megismer-
tetésével az egységes középiskola nem fukarkod-
hatik. Ilyen mindenekelőtt a nyelv, a melyről
találón mondják, hogy nyelvében él a nemzet.
A nyelv és a belőle alakult irodalom fejezi ki
azt, a mit a nemzet a multban érzett, gon-
dolt, akart, tehát felőle annak összes kincseit.
A kivel ezt megismertettük s megszerettettük:
magunkat szeretettük meg vele. Ugyanazért a
magyar nyelvnek és irodalomnak még a
nemzetiségi középiskolákban is olyan terjedé-
lem és mélység adandó, hogy általa a nemzeti
nyelvnek és irodalomnak nem csak megismerése,
hanem megszeretése is biztosíthatassék.

A nyelv után fontoság tekintetében nyom-

ban a haza földének ismertetése következik. A
hazát úgy kell ismernünk mint házuk táját,
hiszen a haza elnevezése és fogalma is a ház
fogalmából és nevéből származik. Hazánkat,
annak népeit úgy kell ismernünk, mint csalá-
dunkat, mert hogy szeretnénk meg akár-
melyiket is, ha alaposan meg nem ismertük.
Lakhatjuk a világot legszebb, legboldogabb vidé-
két, mit használ, ha nem ismerjük, csak oly közö-
nyösek leszünk iránta, mintha a holdban volna. Ha-
zánk népeit is megszeretnők, ha velök nemcsak gy-
nyoros jellemzések után, hanem alaposan ismer-
kednénk meg. Sőt e nemzetiségek is csak úgy
kedvelhetnénk meg bennünket, ha jó tulajdona-
inkról közvetlen meggyőződést szerezhethetnek.
Hatalmasan tanúsítja ez állítás igazságát azon
körülmény, hogy a német Elzász-Lotharingia
még maig is inkább ragaszkodik az idegen
nyelvű Franciaországhoz, mint a vele rokon
fajú s ugyanazon nyelvet beszélő Német-
országhoz.

A haza történelme szintén elsőrangú fon-
tosága. Semmi sem fűzi annyira együvé az
embereket, mint a multban átélte jó és rossz
napok emlékezete. A nemzetek életseményeinek
épen a történelem a tárháza. Még az utazó
társaság tagjai is fájó érzéssel vesznek egymás-
tól búcsút, habár utjok elején teljesen idegenek
váltak is egymáshoz; hát a nemzeteket nem
birná-e még mélyebb egymáshoz való ra-
gaszkodásra a multak emlékezete? Sőt mivel
a történelem az élet tanító mestere, arra is
megtanítja a nemzet tagjait, hogy a jövőben is
csak egymástól várhatják boldogulásukat.

A nemzet mindegyik tagját atyai szel-
lemének kell betöltenie, gondolatának kell át
megát hatnia, tudnia kell azt, a mit azok
akartak, éreztek, szenvedtek. Csak így ismerheti
mindegyik az a belső és sokszoros köteleke-
ket, melyek őt az összeséggel egybefűzik a je-
lenben s a melyek a jelent a multhoz kapcsol-
ják. Így gyulad fel a lelkekben a valódi haza-
szeretet, a mely már nem ingadozó ösztönből,
hanem megtisztelt érzelemből és öntudatos aka-
rathból áll.

A nemzeti eszme hatalmas előmozdítója
továbbá azon körülmény is, ha a nemzet tagjai
meggyőződnek arról, hogy valamint érdekeik
nemhogy egymással ellenkezzenek, de sőt in-
kább teljesen megegyeznek. Ez érdekegység
való meggyőződést a nemzetgazdaságot nyújtja,
azt a biztosítékot pedig, hogy ez érdekeket az
állam mindenki számára egyaránt tiszteletben
tartja, az alkotmányt és jogtudomány szol-
gáltatja. Ugyanazért a középiskolából, a mely
azon ismereteket nyújtja, a melyekkel minden
mívelt embernek birnia kell: ezen ismeret-
ágaknak sem szabadna hiányozniuk.

Sokat használhatna az irodalom is, ha
nagy embereink életrajzát alaposan kidolgozva
megismertetné, hogy látna a nemzedék, milyen
dicső példák találtaknak saját nemzetünk kebe-
leben is, hogy igyekezzenek azok nyomdokain
törni előre. Történeti regények, színművek,
alaposan rajzolva honi eseményeinket, terjeszt-
hetnék a nemzeti eszmét. Sőt a népkönyvtárak,
családi olvasmányok s a mi talán legfontosabb,
a hírlapok útján is oda kell hatnunk, hogy a
nemzet valódi szellemét visszatükröztesse olvas-
mányok jussanak mindenki kezébe, ne hogy az
élet egy csapásra lerontsa mindazt, a mit a
nemzeti szellem fejlesztése tekintetében az is-
kola huzamos időn át, annyi fáradsággal,
áldozatkészséggel végzett. Egyszóval hassunk
oda minden erőnkkel, törekvésünkkel, hogy ha-
zánk és nemzetünk a 2-ik ezer év viharával
is dacolhasson. Ugyanazért legyen mindnyájunk
imája a költő ezen felkiáltása: »Te néked élni
kell óh hon, s örökre mint tavasz virulni! Óh
mert omladékidon, reszketve fognék szét omlni,
hazám, hazám!«

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése jul. 12-én. —

A képviselőház tegnapi valuta-vitáját
Helly Ignác nyitotta meg a reform egész
mivoltát felőlelő, alapos beszéddel, a mely az
összes partok figyelmét lekötötte. A javaslatot
minden irányban elfogadhatónak, tárgyi
és közjogi szempontból egyaránt megfelelők-
nek tartja. A relációt is védelmébe vette, de
az ezüst-kuránt eltiltelné és inkább előnyt ad
új államjegyek korlátolt mennyiségben való ki-
bocsátásának.

Elesen bírálta az osztrákok magatartását,
a mely a reform biztonságát kockáztatja. És
ez okból határozati javaslatot is nyújtott be,
a mely által biztosítani akarja a valutarend-
ezést Magyarország számára abban az esetben
is, ha Ausztriában a javaslat megbuknék. —
Ugyancsak határozati javaslatában uasítottani
kívánja a kormányt, hogy az osztrák-magyar
bankkal kötendő új egyezményben semmifele
intézkedéssel ne prejudikáljanak az önálló bank
létesíthetőségnek. Helly csak egyetlen aggodal-
mának adott kifejezést amaz aldozatok miatt,
a melyekkel az osztrák veretű tallérok átvé-
tele jár. Különbön elismeréssel van a javaslato-
k és a pénzügyminiszter iránt. Az egész ház
tetszéssel fogadta ezt a szorgosan tárgyas be-
szédet.

Helly után Neumann Armin mondott
nagy szakismeretre valló beszédet. Ismertette
a valutaszabályozás nehézségeit, áttért az arany
és ezüst árszovonyaira. Majd a mi valutánkkal
foglalkozott, a melynek femalapja nincs. Epp
ezért veszedelmes. Az ezüstvalutát veszedel-
mesnek tartaná. Az arany az egyedül alkal-
mas fém, ha nem is lesz abszolút arany va-
lutánk, a mi különben sehol sincs. De 50%
arany mindenestre kell a forgalomban. — A
banknak majdan nagy gondot kell fordítania
a giroforgalomra, hogy az arany megtartható
legyen. Érdekesek voltak Neumannnak a keres-
kedelmi és fizetési mérlegre vonatkozólag tett
megjegyzései és az az érvelése, a melylyel
előnyt adott a korona értéknek a frank- vagy
márkarendszer felett. A figyelemmel hallgatott
beszédet élénken helyeselték.

Ezután Molnár Józsiás mulattatta a
házat másfél óráig tartó beszéddel. — Ez volt
a derült momentum a valutavitában. — Mol-
nár Józsiás kifejtette önálló valuterveit és ezt
a javaslatot a napirendről leendőnek mon-
dotta. Eredeti modorban előadott eszméi a há-
zát sűrűn nevetették meg.

Nyomban fellélt az aonban Hieronymi
Károly és megdöntötte az új valutatervet. —
Polemikus észrevételein kívül kizárólag az
ezüstkuránt kérdésében nyilatkozott a ház ál-
talanos érdeklődése és tetszése közepette.

BELFÖLD.

Az 1893-ki budget. A bécsi Pol.
Corr.-nek jelentik Budapestről: Az 1893-ki bud-
geten már dolgoznak az egyes miniszteriumok-
ban. Irányadoul az az alapelv szolgál, hogy a
kiadások megmradjanak az eddigi keretben.
Egyes pontoknál azonban kivétel tesznek, így
a hivatalnokok fizetésénél, a galicizai határszé-
li vasutaknál és új közlekedési eszközök ren-
delésénél. Wekerle arra törekszik, hogy a költ-
ségvetés készen legyen, mielőtt ő szabadságra
megy.

Eltávolított román igazgató.
Mangra Vazul doktori az aradi illetékes ható-
ság felszólította, hogy hagyja el a várost, mert
jelenléte igazgatólag hat a város közönségére és
rendőroket nem adhatnak melléje, hogy élete
felett örködjének. Mangra megfogadta a jó szót
és most Kis-Jenő tartózkodik.

A dedesdi mandátum. A képviselő-
ház VIII. biráló bizottsága hétfőn ült össze,
hogy ifj. Abrányi Kornél országgyűlési képv-
selőnek megtámadott mandátuma ügyében vég-
leges határozatot hozzon. Fest Lajos elnök
megnyitván az ülést, felhívja a bizottság tag-
jait, hogy a házszabályok értelmében kérdése-
seket intézhetnek a felek képviselőihez. Mik-
lós Ödön azt kérdi a választást támadók képv-
selőjétől. Farkas Gyulától, vajjon igaz-e, hogy
Vladár Ervin választási elnök, akkor, mikor
saját bódéjában bezárt a szavazást, nem volt
feltalálható a választás színhelyén? Farkas
Gyula kitérőleg felel, mire felolvasták Kiszely
Sándor és Nagy Antal tanuvalomlásait, a kik
kijelentik, hogy a választási elnök azután, mi-
kor saját bódéjában bezárt a szavazást s el-
bagyta a bódéját, nem volt látható. Még néhány
lényegtelen kérdés után a bizottság tanácsko-
zásra vonult vissza s több mint két órai ta-
nácskozás után az elnök a bizottságnak egy-
hangulag hozott következő ítéletét hirdette ki:
A Borsodmege Dedesd kerületében 1892. évi

jan. 28-án tartott választás érvényben tartása mellett Abrányi Kornél végleg igazolt képviselőnek jelentették ki. — A vizsgálat költségei fele részben az egyik, fele részben a másik fél által viseltek. Ezzel az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

Zavargások a kolera miatt. Szentpétervár, július 11. (Tavirat.) — A kolera egyre terjed. A nép menekül a gyilkos járvány elől. Asztrakánban a nép lázadásba tört ki az övrendszabályok miatt. A hatóságok nem bírnak a zavargókkal. — A népet azzal a hírrel izgatják, hogy kolera tulajdonképpen nincs is: a hatóság eleven embereket rak a koporsóba s leönti mészsel. A lazongó tömeg megrohanta a kormányzó lakását. A rendőrség a nép közé lött. Erre a tömeg szétoszlott. Újabb zavargásoktól tartanak.

A szerb állapotok. A radikális párt vezérei a skuptina feloszlata ellen dolgoznak és kötelességére tették Pasic miniszterelnöknek, hogy a bécsi szerződéses tárgyalások után rögtön rendkívüli ülésszakra hívja egybe a skuptinát, hogy a kereskedelmi szerződéseket megszavazza és intézkedjen a harmadik regensi állás betöltése tekintetében.

Az angol választások. London, július 11. Eddig 189 konzervatív, 31 unionista, 166 Gladstone-párti, 4 pannelista és 25 antipannelista képviselőt választottak meg. A Gladstone-pártiak 49, a konzervatívok 13 és az unionisták 7 helyet nyertek. — London, jul. 12 Eddig megválasztottak: 195 konzervatív, 31 unionista, 168 Gladstone-párti, 5 pannelista és 30 antipannelista képviselőt. A konzervatívok 18, az unionisták 7, a Gladstone-pártiak 50 helyet nyertek.

Felozlatott diákegyesület. Becsületes török munkásunk hozzájárult a korlát hosszabban fekvő talajkoczkák fölfeszegetéséhez. Ez-k alatt is újabbkori oltott mérszreget lenék, melyet elkaritva, porföld következett, és ez alatt csekély mélységben, előre állott, keskeny, magas, fehér kőlapok felső párkányzata kezdett mutatkozni párhuzamos két sorban, egymástól egy ember fekvő testének megfelelő távolságra mintegy védőfal gyanánt föllalagatva, s élleikkel szorosan egymás mellé illesztve. A nyugatnak és keletnek néző két rövid oldalt egy-egy ilyen kőlap zárta be. Az egészen olyan széles vályu, teknő, vagy nyitott csatornaforma alakja volt. Koporsót kezdünk benne sejteni, s a közben fekvő földet elhárítottuk. És ime, koporsó helyett csakhamar koponyára és csontváza akadunk, mely a templom talapzatától alig egy lábnyi mélységben fekk. Koporsómaradványoknak nem vala körülfutó a legkisebb nyoma sem, — csak a föllalagatott puszta kőlapok, melyeknek belső oldalai itt-ott kormos, füstös, olvadozott volt, mintha tűz nyomait viselnék magukon. Kellemtelen szagot is terjesztettek, — azok-e, vagy

II. Rákóczi Ferencz hamvai.

Irtta a Magyar Történelmi Társulat 1892. május 15-én tartott negyedszázados emlékülennép felolvasta: **Thaly Kálmán**, alelnök.

(Folytatás)

Becsületes török munkásunk hozzájárult a korlát hosszabban fekvő talajkoczkák fölfeszegetéséhez. Ez-k alatt is újabbkori oltott mérszreget lenék, melyet elkaritva, porföld következett, és ez alatt csekély mélységben, előre állott, keskeny, magas, fehér kőlapok felső párkányzata kezdett mutatkozni párhuzamos két sorban, egymástól egy ember fekvő testének megfelelő távolságra mintegy védőfal gyanánt föllalagatva, s élleikkel szorosan egymás mellé illesztve. A nyugatnak és keletnek néző két rövid oldalt egy-egy ilyen kőlap zárta be. Az egészen olyan széles vályu, teknő, vagy nyitott csatornaforma alakja volt. Koporsót kezdünk benne sejteni, s a közben fekvő földet elhárítottuk. És ime, koporsó helyett csakhamar koponyára és csontváza akadunk, mely a templom talapzatától alig egy lábnyi mélységben fekk. Koporsómaradványoknak nem vala körülfutó a legkisebb nyoma sem, — csak a föllalagatott puszta kőlapok, melyeknek belső oldalai itt-ott kormos, füstös, olvadozott volt, mintha tűz nyomait viselnék magukon. Kellemtelen szagot is terjesztettek, — azok-e, vagy

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Gondolatok.

Irtta: **Zalai Márk**.

Keresd a színamyat mindenben. És ha úgy jársz, mint a középkorban az aranykeresők, arvad vizsgálatodhoz, hogy az aranykeresés eredménytelensége még mindig többet ér, mint a salak egész legiojának kiaknázása.

A vilámban hamarabb süjtja a magas sudaru jákat, mint a pörös fűzfát, vagy a földön csuszó galagonya bokrot. De azért mégis inkább vágyunk királyi tölgynek lenni.

A villám mint a halál ép úgy találja meg az egyiket, mint a másikat. Csak az emberi szem nem veszi észre a földön mászó férgék százezreinek a nyomorát, míg a kimagasló óriásnak minden csekély baját nagyított szemüvegén át — messziről is látja.

Igazság, méltányosság és szeretet azon oszlopháromság, melynek vállain a világegyetem nyugszik. A legalsóbb és legidegebb fok az igazság. Ez itél holt betű vagy évezredes szokás törvénye szerint. A méltányosság már a szív pitvara felé közelédezőn igalmat, könyörületességet és szánalmat is ismer, tekintettel az emberrel született gyarlóságra. Legmagasabb lépcsőn áll a szeretet, mely a szívet egészen előtérbe lépteti, és nemcsak a szenvedélyeket elhallgaltatja, hanem néhol még az ész fölött is diadalmaszkodik.

Erős hit és bizalom még a haldoklóknak leldőző reményére is biztató fényugárt bocsát.

Még a leghatalmasabb embernek is meg van az ő Achilles sarka, melyet gondosan eltakar. Ha az ármány ezt felfedezi, akkor játéka nyerve van.

a nyirkos testmaradványok? nem tudhattuk. Egett sirral volt dolgnak, bizonyos.

A meszes törmelék, poha földtől borított, s a mint kivethető volt: közepes, vagy ennél kisebb termetű, már igen szétomlott csontváz női holttest maradványának látszott. Fejével keletnek, az oltár felé, lábával nyugatnak fordítva fekk. Koponyáját kiemelvén, a kezembe adták, s vizsgáltuk. Sár-gásbarna, sirpenész-lepett, igen nyirkos volt, s fölfordítva, nagyon kellemetlen, rothadt szag áradott szét üregéből. Bonetti érsek rosszul kezdte érezni magát, a templom távolabbi részébe húzódott, — majd csendesen végkép eltávozék. Fraknóinak gyöngéd idegzetére szintén rendkívül izgatónak hatott ezen földtől, égett sir és nyirkos koponya szemlélése; elhalványult, szédült, — mindazáltal iparkodott erőt venni magán, s még egy darabig folytatólunk a vizsgálatot, — csak azután vonult a távolabbi eső padokba. En is kezdém magamat nem épen kellemesen érezni, kezeimben ezen halálfevel, — de elnyomtam, leküzdöttem a gyöngéséget; ug, hogy senki észre nem vevé rajtam a pillanatnyi változást, s a supérieurrel és áldozatokkal szorgalmasan tanulmányozom a koponyát. Ez meglehetősen öblös levén, én férfi-fejnek tartottam: azonban Lobry s a lazaristák határozottan női koponyának mondták. Ők bizonyára jártasabb craneologusok nálam, s Fraknó is hozzájuk csatlakozott véleményével. Ha tehát női fej: akkor, — az égett sirt tekintve, — könnyen tisztába jöhettem és szegény, koporsó nélküli halott kitével, — a ki egykor Magyarország egyik legünnepeltebb szépsége, egyik legelőbbkelőbb urnője: székesi gróf Bercesényi Miklósné, szül. gr. Csáky Krisztina volt. Vanitatum vanitas! . . .

A rendház levéltárában leitjezsuita följegyzésből tudtuk ugyan már, hogy a nevezett urnő, egy gyönyörű felirattal ékes márvány-sírlap alatt, a templom chórusát a Xavéri Szent Ferencz hajdani kápolnájától elválasztó arkád alatt pihent. Azonban ezt a kápolnát az 1730-iki tűzvész megemészte, az égő boltzat lezuhant, s az izzó zsátraktömög a grófnő szepmárványsírkövét mélytartalmánál fogva megolvasztá, annyira, hogy maga a sír, a koporsó is megégett, elszenesedett. A holttest maradványait azután a jezsuita-atyák (kiknek e temploma számára a néhai grófnő férje 7000 piasternyi gazdag alapítványt tón), kegyeletből átszállították a Rákóczi család temetőhelyét képező déli hajó szentélyébe, s itt, az oltár előtt balról — a Zrinyi Iona koporsójával átellenben — helyezték nyugalomra; mindazáltal, a mint most láttuk, elég gondatlanul, újabb koporsóba-tétel nélkül, csak egy a földbe, körüle felállított kőlapok közé fektetve, melyek minthogy éges nyomait mutatják: hihetően a grófnő előbbi sírűregének képeztek oldalfalazatát, avagy a soha többé föl nem épült Xavérkápolnának talajkoczkáit. *)

Az azonosságot ezen okok s körülményekhez képest el kellett fogadnom, és leküzdödenem ama scrupulosomat, hogy a koponya állkapcsaiban a fogak még igen épek s ifjabb életkorra látszanak mutatni, mint a tisztességes matróknaképen, 69 éves korában elhunyt Bercesényi grófnő korá volt. Igaz ugyan, hogy talákozunk emberek, a kiknek fogai még 70—80 éves korukban is jók, épek; és ilyen lehetett

*) L. 1889-iki jelentésomban, különösen a gyönyörű sírfeliratot is közölve, Századok, 1890-iki évf. I. 10—14. l.

Az álarcz.

— Elbeszélés. —

Irtta: **DYHERN GEORGE BR.**

Fordította: **Bíró Irén.**

(Folytatás.)

A gróf utána nézett a távozó gyöngéd, fehér alaknak; kezét homlokára szorította, vére szívébe tödült.

— S ha ölelésem halálát okozná is nem bánám meg tetteket; ha már régebben is szerettem, ugy most szerelmem nem egyébb, mint örült szenvedély. — Ha hibáztam is, másként nem tehettem, — ez az én végezetem.

Kinézett a páholyból. Talán csalódik? Ott a nyüzsgő, nevető, vidám sokaság közt tánczolt a fekete bársony álarczos fehér alak, könnyen lebegve, mint egy rózsalevél; fejét hátravetette, lábai alig érintették a földet, — puderezett hajában fehér kaméliák rezegtek — „bella ma senz' odore!” hangzott a gróf fülebe. Nem ő reá tekintettek-e föl e zöldes fényű szemek.

Igen az álarczos nő tánczolt.

— Beteggy teszed magadat Lia, figyelmeztette feleségét Eduard. Nagyon sokat tánczolsz s közbe jég hideg vizet, — vagy limonadeot iszol.

Lia elfogadta férje karját.

— Mennyire féltesz, Eduard; ne aggódj, nem fog az nekem megártani!

Lia jobban érezte magát, a mint férjével karonfogva haladtak. Midőn a zene ismét fölhangzott, Hypolit tánczolt, ki férje jelenlétében kérte föl e tánczra. Lia szemei előtt forgott a terem, úgy érezte magát, mintha félalomban volna; a gróf szorosan magához szorította a nyel-

a nevezett urnő, a ki, egykoru iratok s köztük Mikes leveleinek is tanúsága szerint, nagyon tudta gondozni magát.

Feljegyezett hullával lévő dolgnak, a már igen szétomlott csontmaradványok körül, természetesen, semmi tárgyat nem leltünk. Ép ezért a meszes törmelék borította vázat nem is bolygattuk föl egészen.

E sirbontásból a rendházfőnök s lazarista atyák meggyőződtek, hogy zárdai hagyományuk Bercesényi grófnő sírhelyét téveszték össze a Rakoczi fejedelmével. S most ők is rátértek nezeiemre, hogy az utóbbit okvetlenül a déli falai mentén, Zrinyi Iona sírtáblája alatt kell keresnünk. Miután onnan a padokat már elrakták volt, láttuk, hogy e sírtábla, vagyis a a legszélső templomablak alatt, a talpazat szégyelct a fal hosszabban egy, két méter hosszúságú egyetlen kőlap kezezi, melynek belső szele a falba van berakva. Ezt tehát nagy bontás nélkül kimozdítani nem lehetvén, a mellette s előtte fekvő talajkoczkákat kell való fölfeszegetnünk és ugy leásvnunk. A koczkák fölszedetvén, alattuk e helyütt oltot; mérszreget — szerencsére! — többé nem, hanem csak nagyon száraz föld és törmelék maradt meg. Mevet is midőn becsületes törökünk elkezdett vasipatájával kihányani s a sírgödört fölászni: akkora porfölgőg kerekedék, hogy közelben meg nem maradtunk. Sőt az bizonyos porfölgő vegre az egész szentélyt, az egész templomot ugy betöltte, hogy kénytelenek valánk az ablakokat mint a déli, mind az északi oldalon kinyitlatni, a sűrű porfölgőgeket az erős légvonattal kiüváltatni. Sőt a sírgödört fölászni: akkora porfölgőg kerekedék, hogy közelben meg nem maradtunk. Sőt az bizonyos porfölgő vegre az egész szentélyt, az egész templomot ugy betöltte, hogy kénytelenek valánk az ablakokat mint a déli, mind az északi oldalon kinyitlatni, a sűrű porfölgőgeket az erős légvonattal kiüváltatni. Sőt a sírgödört fölászni: akkora porfölgőg kerekedék, hogy közelben meg nem maradtunk. Sőt az bizonyos porfölgő vegre az egész szentélyt, az egész templomot ugy betöltte, hogy kénytelenek valánk az ablakokat mint a déli, mind az északi oldalon kinyitlatni, a sűrű porfölgőgeket az erős légvonattal kiüváltatni.

A husz percz mulva újra kezdett földásás most már gyorsan haladt. Mikor a gödör már két lábnyi mélységre ki vala vájva: becsületes törökünk jelenté, hogy koporsó mutatkozik, még pedig kettő, s oldalakat a földtől óvatosan megszabadítá. Leszállottam a sírba, mely mivel homályos volt: gyertyákat kértem, hogy a koporsókat megvizsgálhassam. Csakhamar meggyőződtem, hogy valóban két koporsóra találtunk. Egészen egymás mellett fekk. Fődele — a mennyire kivehettem — nem volt már egyiknek sem, hanem száraz porfölddel, törmelékkel valánk borítva. Az egyik, az innesső, a belsőnél jóval rövidebb, kisebb és korhadtabb, összeomlottabb volt; a másik mely a hosszú talpalkó alatt, belső oldalával szorosan a fal mellett fekvék, amannál épebben látszó, sokkal hosszabb s nagyobb, általában hatalmas koporsó. Ámbár

szett neki, mintha már végtelen hosszú ideig tánczoltak volna együtt.

Aztán érezte Hypolit, hogy a gyöngéd alak ingadozik és élettelen lesz karjaiban; gyorsan és észrevétlenül vitte ki a tánczoló közzül egy csöndes mellékszobába. Lia elvesztette eszméletét. Mint egy halott fekk a piros diványon; Hypolit reszkető kezekkel oldta meg az álarcz selymeszalagját és ijedten vette észre, hogy Lia halvány ajkán egy rubinzinű vércsepp volt és arczán ismét ott égett a két piros folt. Férjét hívja? Nem! A gróf nem kisérlette meg, hogy ajlásból életre hozza; ott állott előtte és nézte az asszonyt, kit egy rég visszafojtott szenvedély egész hevével szeretett. Főléje hajolt és mozdulatlanul elbűvölve nézett arczára. Tudta, hogy ha e hosszú, szöke szempillák nem lesznék becsukva, Lia eltávozik és soha többé nem lehet vele egyedül.

Az izgatott férfi lelkeben felébredt az a kegyetlen kívánság, hogy bár ne ébredne fel többé. Most Lia lassan felnyitotta szemeit és eszméletre tért.

Nagyon sokat tánczoltam és hideg vizet ittam, mondá idegenszerű mosolylyal férjének igaza volt, mikor azt mondta, — hogy megárt.

Föl akart emelkedni, de nem birt.

— Menjen, kérte és hívja ide férjemet; haza akarok menni.

Mikor magára maradt, arczát a vánsokba temette és zokogott.

Igy találta őt Friedhof. Gyöngéden csendesítette.

— Az idegek tulizgatottsága, — mondá, a bálteremben levő hőség okozta rosszul-létedet.

Lia szomoruan bólogott fejével. Tudta, hogy nem a hőség az oka. Minden iránt hideg közönyt érzett, num gondolt semmire, — nem érzett semmit, a mint férje fogatjához vezetete.

keleti részök a talajkoczkák alatti, még érintetlen föld alá nyult be, s így az oltár felőli végöket nem láthattam: mindazonáltal az már kitűnt, hogy mindakettő szélesebb végével nyugatnak, és így a két halott fejfel szintén nyugatnak, vagyis a templomhajó irányában, lábál pedig keletnek fekszik, arcaikkal mintegy az oltár felé tekintve.

A hatalmas, nagy koporsóruól nem volt többé kétségem, hogy az magának a fejedelmének hamvait rejti; a mellette levő kisebb bik pedig — Rakoczi végrendelete és Mikes tanúságtétele szerint — nem lehet másé, mint Munkács egykori dícső hősnőjé, a nagy szabadsághős edesanyjé. E nézelemet kimondván, Lobry szállt le utánam a sírgödörbe, s a koporsókat ő is megnézte gyertyavilágnál. Most immár a czel közelében levén, a további eljárás állapotok meg. Először is, a gödört bővítetnünk kellett még, balra az oltár felé, a koporsóknak legalább középeig, s illelőleg a fejedelmének keleti végéig; nyugati végével a nélküli is irányban valánk. — Még néhány koczkát föl kelle szedetnünk; de már a további, teljes kibontás roppant földtömög kiemelésevel járt volna. Ugy igyekeztünk tehát, hogy a fejedelmének keleti végéhez magából a koporsóból, belülről hatoljunk el, a fejét való szélesebb részét, le egészkét-harmad hosszúságig, teljesen szabaddá fogván tenni. Előbb azonban az innesső, kisebb koporsó nyugati feléről kívántuk elhárítani a földet, hogy tartalmát megvizsgálhassuk.

Mivel a koporsónak csakugyan nem volt már fődele (hihetően 1839-ben pusztult el, munkásunkat, a ki immár folyton gyertyavilágnál dolgozott, utasítottuk hogy a holttest, feje környékéről vigyázza, a kezeivel hártsa el a földet. Mi ott állánk a sírgödör szelénél. A koporsó szélesebb végénél csakhamar feltűnt a koponya. Kiemelvén, kezembe vevém s kegyelettel vizsgáltam. Gömbölyded, gyönyörű alkotásu, minden kétségkivül női koponya vala. Sima és fehér, mint az alabástrom. Szébb női fejt képzelné lehetetlen, — miként életében is híres szépség volt Munkács nagy asszonya. Mert okvetlenül az ő feje; ott fekszik föliratos sírtáblája alatt, dícső fia hamvai mellett. A koponya, a mely egészen kiszáradt már, teljes épségű; számos foga meg van még s elég ép állapotban, kivált 60 éves életkorát tekintve a fejedelmasszonyának. Majdnem oly épek e fogak, mint a Bercesényinéjéi.

A koporsóban tovább a koponyán kívül csupán néhány apró, fehér csontdarabot találtunk, s nem a rendes fekvésben többé: hanem szétszórtan, a sírdala üret betöltő törmelék között. Ruhafoszlányoknak, gyöngyöknek, stb. teljes hiánya.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

* **Szabolcska Mihály verseivel** behatóan foglalkozik a »Budapesti Szemle« júliusi száma. A Gyulai Pal általszerkesztett folyó-irat tudvaleg, nagyon szük marok szókta az elismerést osztogatni a fiatal írók számára (kivétel csak a Vargha Gyulak szemben tesz), a Szabolcska költeményeit azonban meg sem meri méltatás nélkül hagyni s kénytelen elismerni, hogy nem közönséges tehetséggel van dolga. Előre bocsátván, hogy miként vonta magára Szabolcska teletésege a

Nem szóltak hazáig, csak egymás kezét fogták. — Eduard kiemelte a kocsiából és a gyöngö asszonyt felvitte a szálloda lépcsőjén.

— Köszönöm, — Eduard, — szólt Lia halkan.

Férje azonnal orvosért küldött.

— A te megnyugtatósdra, vélekedett Lia és faradtan lehanyatlott.

A kocsiból kiszállva, a fekete bársony álarczot — melyet még akkor is jobbkezeiben tartott — leejtette a földre. Senki sem vette azt észre. Midőn Friedhof, mint egy gyermeket, felvitte, a sötét utcáról egy férfi tekintett utánok, ki a kocsi hátsó hágesóján állva, a színházról velük együtt tette meg utat; az álarczot felvette s a bársony ajkához szorítva, a ház árnyékában állva maradt és a fönt hol egyik, hol másik szobában feltűnő világosságra és a fehér függönyökre eső árnyékra figyelt.

Hallotta, a mint a szolga a kapus kérdésére felelt: az orvosért megyek; a nagyszagos asszony nincs nagyon rosszul, de az udvari tanácsos ur így parancsolja.

— Mennyire szereti! gondolta a férfi. Hideg éjszaka volt; ő nem vette azt észre. Hosszas várakozás után visszatért a szolga és bámulva hallotta, hogy egy idegen élénk, színtelen parancsoló hangon kérdezi tőle, hogy eljön-e az orvos?

— Ő is az álarczos bálban van, — felelte.

— Ugy elküldöm az én orvosomat. Gyorsan távozott.

Legalább valamit tehetek érte, gondolta és elővette a bársony álarczot, mely Heliotropium illatot árasztott. Arnold herczeg házi orvoshoz ment, hol erősen csöngött. Mint előre gondolta, az orvos kész volt őt azonnal követni.

(Vége köv.)

lakjoczkák alatti, még érin-

nyit be, s így az oltár felőli

átam: mindazonáltal az már

akkor szelésebb végével nyu-

talált fejjel szintén nyu-

templomhagyó irányában, láb-

szélik, arcaikkal mintegy

nyugra, s így az oltár felőli

átam: mindazonáltal az már

akkor szelésebb végével nyu-

talált fejjel szintén nyu-

templomhagyó irányában, láb-

szélik, arcaikkal mintegy

nyugra, s így az oltár felőli

átam: mindazonáltal az már

akkor szelésebb végével nyu-

fővárosi írói körök figyelmét, így folytatja Sza-

bolcska verseinek ismertetését:

»Lett legyen bármint, a gyűjtemény ime

eljöttünk áll, s magára vonja figyelmünket.

Sietünk mindjárt örömmel bevallani, hogy e dalokból

csakugyan egy kedves költőitehetség

sugárzik felénk.

»Van a lyrához gyöngéd, finom izlése,

érezése és érzelme s okot és biztosítékot is ta-

lalunk arra, hogy valami maradandóbbat vár-

janak e téren teheségetől.

A haza fia költeményekről így nyilat-

kozik: »A tágabb értelmű hazaszeretet túlzásá-

ról nem lehet szó Szabolcskánál. Ő ez ideig

nem állott be azon honfi-költők sorába, kik

ökölbe szorított kézzel zengik dithyrambjukat

a haza romjai felett a zsarnokok és az ela-
jasult társadalom ellen. Ugy látszik, több a józansága,

jobb az izlése.

»A »Remény-készség« czim alatt lévő da-

lok alkotják a kötet legértékesebb részét. Van

ezekben valami újdon, friss hang, könnyűdől-

báj, és édes lágyság, mely fülbe és szívbe ke-

vesesen csendül.

»Vesérlése általában könnyű lebegésű.

Dalai nagybárára természetesen büszgél birnak

s e g y s z e r ü m a g y a r o s nyelven folynak

ajkáról. A népdal formák felé hajlik, de még

nek; mely felebbeszések a királyi pénzügy-

igazgatóságnál nyújtandók be. A hadmentességi

díj okt. hó 1-ső napján esedékes és egyszerre

fizetendő. Azon védköteles, a ki hadmentességi

díját, ugyisint azon munkaadó, vagy családfo-

ly, a ki cseledőjére, munkására, illetőleg család-

tagjára kivetett hadmentességi díjat annak

esedékessége napját követő hó közepéig le nem

fizeti, 6% késedelmi kamatot fizetni köteles.

Oly védköteles, ki a h a d m e n t e s s é g i díj

esedékességének határideje előtt a városból el-

költözni akar, köteles a reá kivetett had-

mentességi díjat egyszerre fizetni és elköltözés-

sét fent nevezett hivatalban jelenteni; elleneset-

ben a hivatolt törvény 20-dik § a értelmében

pénzbírsággal sújtatik.

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

cai elemi iskolák építése ügyében a ref.

egyház és a város kiküldötteiből alakult ve-

gyes bizottság hetfőn ülést tartott Könyves

Tóth Mihály elnökelel. Hosszas vita után

a csoportosítás eszméje a nagy többség által

elfogadtatott, hogy azonban az elvi ellen veté-

seket vagy épen megszüntetni vagy legalább

módosítani lehessen, egy szűkebb körű öt tag-

ból álló bizottság kérelmet fel, hogy a dolgot

minden oldalról meghányva vetve, igyekezzék

oly tervet készíteni, mely szerint a csoportosi-

töltött, de 60 évet még el nem ért férfi köte-

les utadó tartozás fejében 3 kézi napszámot

váltásig lefizetése által leszolgálni, tehát az

ilyenekre egyenként szinte az 1 frt 50 kr. ut-

adó vettett ki. Ezen, az 1892-dik évi utadók

kivétési utcai lajstromai, az 1890-dik évi I.

törvényczikk 23-dik §-sa értelmében a város-

báznál a kis tanácsteremben a folyó 1892-ik

évi július hó 15-ik napjától számítva 30-ik

napjáig tartó 15 napi közzszemlére kitéve van-

nak, miről a város lakossága oly figyelmezte-

téssel értesítették, hogy fenti 15 nap alatt az

érdekeltek a sérelmesnek talált kivétel ellen

az közigazgatási bizottságnál felszólalhat. —

Debreczen, 1892. július 11. — A vá r o s i

t a n á c s.

»Mégfuladt a huslevestől. Az 53

éves Papp Mihály lakatos segédét, ki teg-

nap kaszkazói lakásán hirtelen meghalt, megfu-

ladt, ma bonczolták fel a közkörházban. A

bonczolásnál a rendőrség részéről Dr. Tóth

Mihály I. ker. fogalmazó és Níkházi Guszt-

áv polgári rendőrbiztos voltak jelen. A bon-

czolást Dr. Sárváry Gyula városi főorvos

és Dr. Balkányi Ede kerületi rendőrorvos

végezték. A bonczolás alapján konstataáltak,

hogy Papp Mihály, egy hatalmas falat, főtt,

»A szerelmes bojtár szive szomorú.«
Miután pedig ott hosszas ideig szolgált
volna, beállított egyszer az ő nagybátyjához
Lábatlanhoz s rámutatván Rákhelre, ezt
dalolta:
»Uram, uram, gazda uram, az egékre kérem,
Ezt a kis lányt feleségül adja ide nekem,
Azért hogy én szegény vagyok, mint afele árva,
Kelméd se jött hat ökörről ez udvar világra.«

Irodalom és művészet.
Az Athenaeum Kézi Lexikona.
A tudományok enciklopédiája különös tekin-
tettel Magyarországra. Szerkeszti Dr. Acsay
Ignác. Budapest, 1892. Most jelent meg ez al-
talanos tetszéssel találkozni nélkülözhetlen se-
gédműnek tizenkilenczedik füzeté, mely gazdag,
jól szerkesztett tartalmával szintén bizonyítja,
mily jeles, általános használható könyvet fog
ezen Kézi Lexikon képezi. A tizenkilenczedik
füzet a K. betűt folytatja. A Kézi Lexikon a tu-
domány minden ágára kiterjed és emellett a
honi tudnivalókat különösen figyelembe ré-
szesíti. A 19. füzetet két kettős tábla díszíti;
az egyik a régi magyar katonaságot mutatja
be régiebb történeti munkákból vett képek alap-
ján, a másik a fontosabb gazdasági eszközöket
és gépeket hozza. Őrzesen 40 füzetre fog ter-
jedni: egy füzet ára 30 kr. A legzsebérebb
20—20 füzetre hat forintjával előfizetni, mely
pénz az Athenaeum kiadóhivatalához Buda-
pestre küldendő. Kapható különben minden
könyvkereskedésben is.

TÖRVÉNYSZÉK
A körülméletés áldozata. A jasszi-
esküdtsek előtt legközelebb sajtószertű ügyet
fognak tárgyalni. Jassziban ugyanis nemrég
meghalt Lazarov Samuel ottani zászlós kereske-
dőnek négy hónapos fia. Keveless halála után
följelentést tettek a rendőrségnek, hogy a gyer-
mek a körülméletés közegeiben halt meg
olyképen, hogy az a kés, mellyel a műtétet vé-
gezték, nem volt tiszta s ezáltal vereméget
tamadt. A bíróság elrendelte a holttest felbon-
czolását, a mely kiderítette a följelentés al-
posságát. A vádhatóság ennél fogva Chain Ja-
kab ellen, ki a körülméletést fogatosította,
gondatlanság által okozott emberölési vádat
emelt. Az esküdtsek ezt az esetet még e hó-
nap folyamán tárgyalja.
Szenzációs pör. A párisi törvény-
szék előtt kezdetét vette a Wilson per. Wilson
azzal van vádolva, hogy polgármestri állasa-
val visszaélve, a választások alkalmával nagy
korruptziós üzelmeket vitt végbe. A per kime-
netelét nagy érdeklődéssel várják Párisban.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felolós szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-utca 1702. sz.)

Ad. Nro. 318.
Értesítés.

Vonatkozással az ezen lap 122-dik
számában, f. évi június hó 25-én köz-
tett hirdetményre, mely Temesvárról ada-
tott föl 3959. sz. alatt június 15-iki ke-
lettel, ugyanezen helyen köztudomásra
hozatik, hogy a **nagyváradai állomá-**
máson a magyar kir. honvédség
szénaszükségleteinek biztosítása
most már elesik, mivel ezen cikk más
oldalról már körülbelül biztosítva van.
Debreczen, 1892. jul. 10.

A debreczeni cs. és kir. ételmezési
fiók-raktár. 1—1.

(302.)
Legujabb
DESSERT-
különlegességek
Quodlibet á la Babatündér 1—3
felülmúlhatlan minőségben és ízben dobozon-
ként frt 2 és frt 3-25
váczi-utca 22. sz.
Andrássy-ut 13. sz.
Brammer Henrik
BUDAPEST,
Csokoládé-czukorka áru és Bisquit-gyár.

Szabolcska Mihály verseivel

»A Budapesti Szemle«
»A Gyulai Pál által szerkeszt-

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

»Eduard, — szölt Lia

Iskolák csoportosítása.

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

»Iskolák csoportosítása. Az ut-

Körülméletés áldozata.

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Körülméletés áldozata. A jasszi-

Szerkesztői hírek.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Szerkesztői hírek. Főszerkesztő: Szinay Gyula.

**Szöllő gazdák
figyelmébe!**
Peronospóra ellen való
permetezéshez
AZURINT
feloldva üvegszámra
ugy RÉZGÁLICZOT,
jegeczes **SZÓDÁT**
igen jutányos árban ajánl
Rickl József Zelmos.
(3.) 49.

Férfi chifon ingek
a hírneves Schroll-féle chifonból
1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr
GALLÉROK,
k é z e l ő k,
NYAKKENDŐK,
harisnyák, keztyük.
Napernyők.
esernyők.
Kész mosó gyermek ruháscskák,
Brassói posztók,
TRICOT
Peruvien és Doskin.

SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.
(8.) 87.—

Uj temetkezési intézet!
DANKÓ MIHÁLY
jól berendezett
temetkezési intézete
DEBRECZENBEN,
Czepléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.
Becsés tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkivántató
éroz, fa és mindennemű
behuzott, egyszerű és diszes koporsók,
halotti kellékek, gyászkocsik, legszebb kivitelben,
a gyászoló felek igényeihez mért
tisztességes olcsó árért
szolgáltatnak ki. Főtörékvésem leendő után is a szolid verseny betartása mellett a szigorú pontosság és figyelem.
Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. — Hullaszállítást minden irányban.
Érez, má, és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.
Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.
Debreczen, 1892.
Kiváló tisztelettel:
DANKÓ MIHÁLY.
(7.) 9.

Máriaczei Gyomorcsépek
nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és átiólanosan ismeretes házi és népszerű.
A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtág, savanyu felbőgős, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.
Hatatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortürelésnél étellekkel és italokkal, gúliszák, májbajok és hámorrhoidáknál.
Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utatással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.
A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.
A Máriaczei gyomorcsépek valódián kaphatók.
Debreczenben: Mihálovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; — **Ér-Mihályfalván:** Mátray István; **Diószegen:** Vaday L. Hadházi Zoltán; **Farkas Ödön, Hosszu-Pályiban:** Sarossy Imre, **Kabán:** Horváth Kálmán gyógyszerész 43-31.
522. uraknál.

Hazánk legkedveltebb savanyúvize
+ a +
MOHAI ÁGNES FORRÁS
mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.
Ó cs. és kir. fensége
József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.
Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.
Gazdag szén-savtartalmu. — A borszakínét nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi.
a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.
Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyúvize.
Vegyelmeztetve **Dr. LENGYEL BÉLA** egyetemi tanár
úr által.
Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- és húgyvesztés-erkek hurutos bántalmainál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvély-, vese- és köszvény-bajokat, épügy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknek meggyógyítja a tulságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szén-sav-tartalmánál fogva ezen üdítő savanyúvize a legkellemesebb izéssel bír s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép úgy mint hazánkban, általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.
Friss töltésben az ország minden gyógyszerházában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.
ORSZÁGOS FŐRAKTÁR
ÉDESKUTY L., cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-víz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

**Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin,
vásznak, kész fehérneműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők**
SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.
Leszállított árúk az egész idény alatt.
(171) 59—